

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 125.

Anden Session.

39te Møde.

Løvedagen den 30te November.

(Forts.)

Fæstberning (fortsat): Dengang Loven kom herind iflor, havde jeg — og her aabenbarer jeg en Hemmelighed — fort iforveien underhandlet med en heel Deel af mine Venner om denne Sag, idet de vare imod Loven i det Hele, og jeg derimod troede, at det var rigtigst at lade den gaae igjennem, omtrent af de samme Grunde, som den ærede Indenrigsminister iforgaars fremførte; det var mig nemlig om at gjøre, at denne Mængde Fæstegods skulde blive fri, for at man kunde see, hvorvidt man kunde komme med det af den ærede Minister og af mange Medlemmer her hidtil fulgte Frivillighedssystem. Det er ideligen blevet sagt: var rolig og vent, saa skulde De see, at dette Forhold løser sig med Lethed; lad der blive Creditforeninger, lad der blive Midler til, at de to Parter kunne affinde sig paa passende Maade med hinanden, saa skal snart Forholdet lempe sig, thi I sige jo fra Eders Side, at Fæsterne ere villige til at kjøbe, og vi kunne forstikke om, at Godseierne ikke forlange noget Bedre end at sælge. Det er mig om at gjøre at faae Bevist, thi jeg holder for, at dette Sidste ikke er saa aldeles sandt — jo det er sandt, — naar de kunde faae det Dobbelt for det af hvad det er værd, naar de istedetfor at realisere den nærværende Tids Tilstand kunne realisere en Fremtid, som de drømme om, det er derom, det dreier sig. Enhver af dem siger: naar vi see paa den Nærre, der ligger bag os, saa see vi en idelig stigende Priis paa Jordsmønt; naar vi altsaa blive ved at behandle vort Jordsmønt under en Række af Aar, under de Forhold, hvori vi have bestidtet

Fæstegodsset indtil Dato, saa skal uden mindste Udgift eller Besvær fra vor Side i Tidens Løb en saadan værende Fordeel komme os tilgode, lad os blot faae Tid, og, skulde vi ikke have Tid, saa lad os realisere denne Fordeel strax. Det er omtrent Grundanskuelsen af denne Frivillighedsdrøm; det kommer noget af, at man ikke seer langt nok tilbage, thi, dersom man faae langt nok tilbage, saa vilde man see, hvor tyk en Streg der tidligere havde været trukket i en lignende Beregning. Naar man gaaer tilbage til de Aar, hvor Landet var trykket af Krig og bebyrdet med haarde Skatter, saa vil man see, hvormangen en Drøm fra den svundne Tid, der er bleven gjort til Intet, og det Samme vil man maaskee blive opmærksom paa, i en kommende Tid, og derfor skal man ikke stille sine Fordringer efter Drømme, men man skal holde sig til den nuværende simple sande Virkelighed. Det er altsaa denne Betragtning, siger jeg, som forrige Gang ledede mig til at ønske, at Lovforslaget gik igjennem; men saa gik et Endringsforslag igjennem her i Thinget, som det forekom mig i intet Væsentligt ændrede Forslaget, og med dette Endringsforslag gik det tilbage til sit Udgangspunkt, og er nu kommet tilbage til os med dette Endringsforslag forkastet. Det har for mig givet dette Endringsforslag en langt større Betydning, end det havde før, og jeg troer nu, at jeg er for kortsynet til at see, hvad der er det Rette, jeg troer nu, at dette Endringsforslag har maattet være meget mere det Rette, end jeg veed af, thi, havde det ikke havt en langt væsentligere Betydning, end jeg havde forestillet mig, saa er der jo ingen Grund til at troe, at jo de, som ønskede, at Lovforslaget skulde gaae frem, havde taget imod det. Jeg fremfører kun dette, for at gjøre opmærksom paa, at et Endringsforslag, som